

Seksuaalioikeudet

Mistä seksuaalinen hyvinvointi koostuu?

- Seksuaalisuuden ulottuvuudet: biologinen, psyykinen, kulttuurinen ja eettinen
- Seksuaalisesti hyvinvoiva ihminen pystyy toteuttamaan omaa seksuaalisuuttaan itselleen parhaalla mahdollisella tavalla ja kunnioittamaan niin omaa kuin toisten ihmisten seksuaalisuutta ja seksuaalioikeuksia.
- Myös rakenteet vaikuttavat seksuaaliseen hyvinvointiin: esim. asenneilmapiiri, joka helpottaa myönteiseksi ja omaksi koetun seksuaalisen identiteetin tunnistamista ja rakentamista sekä turvallinen ympäristö seksuaalisuuden toteuttamiselle.
- Yhteiskunnan tasolla seksuaalista hyvinvointia parannetaan edistämällä seksuaalioikeuksien toteutumista.

Kaikki lähtee seksuaalioikeuksista

- Seksuaalioikeudet ovat jakamattomia ihmisoikeuksia, ja ne koskevat ihan jokaista.
- Jokaisella on velvollisuus kunnioittaa toisten seksuaalioikeuksia.
- Seksuaalioikeudet perustuvat kansainvälisiin sopimuksiin (mm. YK:n vuosituhattavoitteet, Agenda 2030).

Seksuaalioikeudet 1-2

1. Oikeus omaan seksuaalisuuteen

- oikeus seksuaaliseen haluun, fantasioihin, seksuaaliseen **nautintoon**
- kuitenkin niin, että ei riko toisen itsemääräämisoikeutta
- oikeus määritellä ja ilmaista **seksuaalinen suuntautumisensa ja sukupuolensa** haluamallaan tavalla

2. Oikeus tietoon seksuaalisuudesta

- Vapaus tehdä itsenäisiä ja vastuullisia päätöksiä ei voi toteutua ilman tietoa seksuaalisuudesta. Siksi jokaisella on oikeus saada **seksuaalioikeuksia kunnioittavaa seksuaalikasvatusta**.

Seksuaalioikeudet: 3-4

3. Oikeus suojella itseään ja tulla suojelluksi

- oikeus **ruumiilliseen koskemattomuuteen** ja suojeluun seksuaalisuuteen ja sukupuoleen perustuvalta väkivallalta
- oikeus mm. **kieltäytyä seksistä** ja seksuaalisesta toiminnasta missä vaiheessa tahansa
- oikeus käyttää **raskauden- ja seksitautien ehkäisymenetelmiä**
- oikeus saada **apua ja tukea**, jos on kohdannut seksuaaliväkivaltaa tai sen uhkaa

4. Oikeus seksuaaliterveyspalveluihin

- oikeus saada mm. **ehkäisy- ja seksuaalineuvontaa** sekä itselle sopiva ehkäisymenetelmä rahatilanteesta ja asuinpaikasta riippumatta, **seksitautien testausta ja hoitoa sekä turvallinen raskaudenkeskeytys**

Seksuaalioikeudet: 5-6

5. Oikeus näkyä

- oikeus tulla **nähdyksi ja kuulluksi** sekä oikeus ilmaista omia mielipiteitään – myös nuorilla ja erilaisilla vähemmistöillä
- oikeus olla **turvassa seksuaaliselta ja sukupuoleen kohdistuvalta syrjinnältä, häirinnältä ja väkivallalta**

6. Oikeus yksityisyyteen

- oikeus **tehdä itse päätöksiä** omaan seksuaalisuuteensa liittyen
- oikeus **päätää mitä, minkä verran ja kenelle kertoo seksuaalisuudestaan**
- oikeus päätää, minkälaisia **kuvia** ja sisältöjä itsestä jaetaan julkisesti

Seksuaalioikeudet: 7

7. Oikeus vaikuttaa

- oikeus osallistua ja vaikuttaa seksuaalisuuteen liittyvään päätöksentekoon
- nuorilla on oikeus tulla kuulluksi palveluja tuottaessa
- nuorella on oikeus **vaatia seksuaalikasvatusta ja sanoa mielipiteensä asioihin ja päätöksiin, joilla on vaikutusta omaan seksuaalisuuteen**

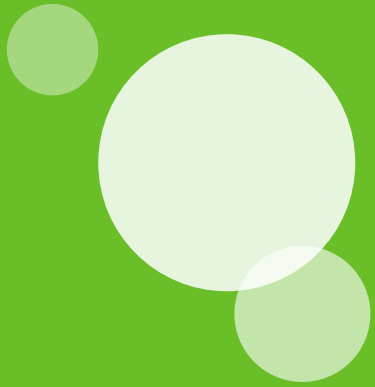
**Seksuaalioikeudet ovat jakamattomia ihmisoikeuksia,
ja ne koskevat ihan jokaista!**

vaestoliitto.fi/verkkajulkaisut/seksuaalioikeudet

Väestöliiton maksuttomat palvelut nuorille seksuaalisuudesta

- Seksuaalineuvontachat alle 29-vuotiaille (vaestoliitto.fi/nuoret)
- Seksuaalineuvojen ja parisuhdeasiantuntijoiden ajanvarauschatit nuorille aikuisille ja pareille (alle 29-v) (hyvakysymys.fi/ajanvarauschat)
- QA seksuaalisuudesta nuorille -palsta (<https://www.hyvakysymys.fi/kysymys-vastaus-palstat/qa-seksuaalisuudesta-nuorille/>)
- Runsaasti tietoa seksuaalisuudesta: hyvakysymys.fi/nuortenvaestoliitto
- Poikien Puhelimen chat ja puhelin alle 20-vuotiaille (poikienpuhelin.fi)

Kiitos!